

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Mariana Kokeše, Ph.D., a JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., ve věci

žalobce: **ZDERT s.r.o.**, IČO 5294461
sídlem č. p. 67, 671 72 Miroslavské Knínice
zastoupený daňovým poradcem Ing. Františkem Mejtou
sídlem třída Národní svobody 33/7, 397 01 Písek

proti
žalovanému: **Okresní správa sociální zabezpečení ve Znojmě**
sídlem nám. Vídeňská třída 701/31, 669 02 Znojmo

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu spočívajícím v tom, že podání žalobce ze dne 17. 2. 2020 (datová zpráva ID 753962210) nazvané „*Přehled o výši pojistného za měsíc listopad 2019*“ bylo vyřazeno,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se včas podanou žalobou (§ 84 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“) podle části třetí, hlavy druhé, dílu třetího zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, splňující též ostatní podmínky řízení (§ 82 a § 85 *a contrario* s. ř. s.), domáhá toho, aby krajský soud určil, že vyřazení podání žalobce ze dne 17. 2. 2020 (datová zpráva ID 753962210) nazvané „*Přehled o výši pojistného za měsíc listopad 2019*“, tj. opravného přehledu o výši pojistného žalobce podle § 9 odst. 2 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, v rozhodném znění (dále jen „zákon o sociálním zabezpečení“), bylo nezákonným zásahem žalovaného.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

2. Žalobce se domnívá, že postup žalovaného byl nezákonný. Sdělený důvod vyřazení podání žalobce, že dřívější podání „*Přehledu o výši pojistného za měsíc listopad 2019*“ nebylo nalezeno, je dle žalobce nesmyslný. Tento přehled byl žalovanému podán dne 8. 12. 2019. Žalobce sice připouští možnost chyby ve svém podání ze dne 17. 2. 2020, ale jistě se nejedná o takovou vadu, aby k jeho podání nemohlo být přihlíženo a následně aby nebylo zpracováno. V důsledku postupu žalovaného je tak na žalobci vymáhán nedoplatek na pojistném na sociální zabezpečení, který ve skutečnosti neexistuje. Žalobce přitom přehledy o výši pojistného podávala za celý rok 2019 totožně, akorát přehled za měsíc listopad 2019 došlo k chybě v přehledu výše pojistného, kterou však napravila podáním ze 17. 2. 2020.

III. Vyjádření žalovaného

3. Žalovaný se ve vyjádření k žalobě pouze konstatoval, že všechny důvody vedoucí k vydání žalobou napadeného rozhodnutí již predestrel v průběhu předchozích řízení.

IV. Předchozí soudní řízení

4. Krajský soud v Brně již o věci jednou meritorně rozhodl rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 21. 4. 2021, č. j. 29 A 32/2021-65, kterým podanou zásahovou žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 87 odst. 3 s. ř. s.
5. Nejvyšší správní soud nicméně ke kasační stížnosti žalobce citovaný rozsudek krajského soudu č. j. 29 A 32/2021-65, zrušil rozsudkem ze dne 20. 12. 2021, č. j. 4 Ads 162/2021-52 (rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz), a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud totiž vyhověl námitce žalobce, že nebyly splněny podmínky pro rozhodnutí krajského soudu ve věci bez jednání ve smyslu § 51 s. ř. s. Jak totiž doložil v příloze kasační stížnosti, žalobce již přípisem ze dne 17. 6. 2020 ve věci vedené tehdy u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 8 A 33/2020 uvedl, že „*odvolává svůj souhlas/návrh s rozhodováním soudu bez jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.) a žádá veřejné ústní projednání svého žalobního návrhu.*“ Nejvyšší správní soud ověřil, že tento přípis se nachází ve spise Městského soudu v Praze sp. zn. 8 A 33/2020. Po doručení tohoto přípisu žalobce městskému soudu dne 17. 6. 2020 došlo k tomu, že Nejvyšší správní soud na základě kasační stížnosti stěžovatele rozsudkem ze dne 22. 9. 2020, č. j. 10 As 197/2020 - 38, zrušil usnesení městského soudu ze dne 10. 6. 2020, č. j. 8 A 33/2020 - 25, jímž městský soud věc postoupil Krajskému soudu v Brně. Městský soud následně věc znovu zapsal pod sp. zn. 8 A 113/2020, usnesením ze dne 20. 1. 2021, č. j. 8 A 113/2020-56, vyloučil žalobu proti žalované k samostatnému projednání a usnesením ze dne 10. 2. 2021, č. j. 8 A 7/2021-29, věc postoupil Krajskému soudu v Brně, který následně rozhodl kasační

stížností napadeným rozsudkem. Skutečnost, že krajský soud v důsledku uvedeného procesního postupu městského soudu o žádosti o ústní projednání věci ze dne 17. 6. 2020 nevěděl, neboť neměl k dispozici spis městského soudu sp. zn. 8 A 33/2020 obsahující výše uvedený přípis žalobce, na závěru o nesplnění podmínek pro rozhodnutí věci bez jednání nic nemění, protože jestliže žalobce svůj nesouhlas s rozhodnutím věci bez jednání neodvolal, tento jeho nesouhlas stále trval, až do rozhodnutí ve věci samotné, tj. i v řízení před Krajským soudem v Brně. Nejvyšší správní soud proto v souladu s ustálenou judikaturou konstatoval: „*Nejvyšší správní soud zastává konstantně názor, že pokud krajský soud nenařídí jednání, ačkoliv k tomu nejsou splněny zákonné podmínky, zatíží řízení podstatnou vadou (viz např. rozsudky ze dne 21. 12. 2016, č. j. 7 Afs 287/2016 – 39, či ze dne 1. 7. 2021, č. j. 2 As 128/2021 – 32). Účastníkovi řízení nelze upřít právo na veřejné projednání věci v jeho přítomnosti, včetně možnosti vyjádřit se k věci (viz např. rozsudek ze dne 26. 9. 2014, č. j. 7 Azs 196/2014 - 30).*“

V. Ústní jednání konané dne 26. 4. 2022

6. S ohledem na výše rekapitulované závěry z citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ads 162/2021-52 krajský soud přistoupil k nařízení ústního jednání. Žalobce v jeho průběhu opětovně polemizuje s procesním postupem žalovaného, resp. České správy sociálního zabezpečení. Žalobce podrobně poukazuje znovu na skutečnost, že jeho podání ze dne 17. 2. 2020 neobsahovalo žádnou chybu, resp. že bylo nesprávně prostřednictvím softwaru České správy sociálního zabezpečení vyřazeno jako chybné z důvodu nedodržení formátu a struktury, konkrétně z důvodu žalobcem nesprávně vyplněného identifikátoru. Žalobce je tak toho názoru, že by výstupy tohoto softwaru měly být věcně přezkoumatelné, a to primárně na úrovni České správy sociálního zabezpečení, příp. ze strany žalované, přičemž tyto údajné chyby by měly být správními orgány prokázány.

VI. Posouzení věci soudem

7. Krajský soud poté v mezích žalobních bodů nyní projednává žaloby (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) opětovně přistoupil k přezkumu napadeného rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházejícího rozhodnutí správního orgánu prvního stupně (správce daně), včetně řízení předcházející jejich vydání, přičemž na základě takto opětovně provedeného přezkumu dospěl ke shodnému závěru, že žaloba **není důvodná** (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). Uvedené platí tím spíše, že žalobce, ač trval na konání ústního jednání, v jeho průběhu setrval na své žalobní argumentaci, kterou sice blíže konkretizoval, nicméně ani ta krajský soud nepřiměla ke změně svého původního právního závěru. Z toho důvodu krajský soud opětovně nyní rekapituluje své dřívější závěry, vyslovené ve zrušeném rozsudku
8. Podle § 82 s. ř. s. se „*každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.*“ Z ustanovení § 82 s. ř. s. vyplývá, že žaloba na ochranu před nezákonným zásahem může být důvodná tehdy, jsou-li kumulativně splněny následující podmínky: žalobce musí být přímo (první podmínka) zkrácen na svých právech (druhá podmínka) nezákonným (třetí podmínka) zásahem správního orgánu, které není rozhodnutím (čtvrtá podmínka) a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku

bylo proti němu přímo zasaženo (pátá podmínka). Není-li splněna jedna z uvedených podmínek, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout.

9. Pojmy „zásah, pokyn, donucení“ soudní řád správní nedefinuje a obecně je nedefinuje ani žádný jiný právní předpis. Soudní řád správní pro všechny tři pojmy zakládá legislativní zkratku „zásah“. Za zásah lze považovat úkony orgánu státní správy v rámci výkonu veřejné moci, které bezprostředně přímo zasahují do právních poměrů osob, vůči nimž je úkon směřován. Samotný zásah bývá zpravidla neformální v tom smyslu, že mu nepředchází žádná formální procedura, jde zpravidla o faktický úkon, kterým je zasaženo do právních poměrů osoby, přitom musí jít o takový úkon, který není rozhodnutím (tj. rozhodnutím ve smyslu legislativní zkratky uvedené v ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s.).
10. Podstatou nyní projednávané věci je skutečnost, že žalobci byl na základě údajné chyby v přehledu výše pojistného podle § 9 odst. 2 zákona o sociálním zabezpečení vykázán nedoplatek na pojistném na sociálním zabezpečení ve výši 55 311 Kč, a to výkazem nedoplatků ze dne 3. 2. 2020, č. j. 47015/210-8013-3.2.2020-114/783. Podle § 104c odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v rozhodném znění (dále jen „zákon o organizaci sociálního zabezpečení“) platí, že *„[o] pojistném, zálohách na pojistné, penále a o přirážce k pojistnému na sociálním zabezpečení rozhoduje okresní správa sociálního zabezpečení formou platebního výměru, s výjimkou rozhodování o placení dlužného pojistného a penále ve splátkách, zrušení pravděpodobné výše pojistného, vrácení přeplatku na pojistném, přeplatku na zálohách na pojistné a o snížení záloh na pojistné. Platební výměr musí obsahovat též označení zaměstnavatele, kterému se pojistné, penále nebo přirážka k pojistnému na sociálním zabezpečení předepisuje, a poučení o vykonatelnosti. Platební výměr na pojistné nebo na zálohy na pojistné musí obsahovat též poučení o povinnosti platit penále.“* Podle § 104g odst. 1 věty první zákona o organizaci sociálního zabezpečení platí, že *„[d]lužné částky na pojistném a penále může okresní správa sociálního zabezpečení předepsat k úhradě též výkazem nedoplatků.“* Výkaz nedoplatků tak má dle krajského soudu povahu rozhodnutí správního orgánu, neboť se jím v předepsané formě závazně stanovují práva a povinnosti osobám (poplatníkům pojistného dle § 3 zákona o sociálním zabezpečení), přičemž žalobce směřoval podáním opravného přehledu o výši pojistného ze dne 17. 2. 2020 k vydání nového takového rozhodnutí, poníženého o nedoplatky na sociálním pojištění, které byly v důsledku žalobce v původním přehledu o výši pojistného ze dne 8. 12. 2019 žalobci vykázány.
11. Žalobce se však žalobou v nyní projednávané věci brání proti údajnému vyřazení jeho podání ze 17. 2. 2020 a jeho nezpracování žalovaným. Ze správního spisu se podává, že v reakci na elektronické podání opravného přehledu o výši pojistného ze dne 17. 2. 2020 byla žalobci do datové schránky doručena 20. 2. 2020 automatizovaná odpověď České správy sociálního zabezpečení. Předmětem této zprávy byla informace, že podání žalobce obsahovalo chybu, v jejímž důsledku bylo toto podání vyhodnoceno jako neúčinné. Chyba byla popsána kódem *„112 – Podání, které má být stornováno (13A739F9D1B040CA29EE189F73946C5) nebylo nalezeno“*. Žalobce byl následně opětovně informován žalovaným e-mailovou zprávou ze dne 24. 2. 2020, že podání žalobce ze dne 17. 2. 2020 bylo zamítnuto s výše uvedenou chybou, a s informací, že do identifikace storna podání má žalobce napsat ID datové zprávy původního chybného podání (ze dne 8. 12. 2019), tj. 733016360.
12. Žalobce přitom tvrdí, že chyba, kterou obsahoval jeho opravný přehled o výši pojistného ze dne 17. 2. 2020, nebyla s to způsobit vyřazení tohoto podání a jeho nezpracování

žalovaným. Tak tomu však dle krajského soudu není. V první řadě je potřeba uvést na pravou míru, že opravný přehled o výši pojistného ze dne 17. 2. 2020 byl žalovaným účelově a nezákonně vyřazen. Podle § 123e odst. 1 zákona o organizaci sociálního zabezpečení platí, že „[n]estanoví-li tento zákon jinak, lze podání nebo jiný úkon podle tohoto zákona nebo ve věcech pojistného podle zvláštního zákona učinit písemně, ústně do protokolu nebo datovou zprávou podepsanou způsobem, se kterým jiný právní předpis spojuje účinky vlastnoručního podpisu, nebo odeslanou prostřednictvím elektronické aplikace orgánu sociálního zabezpečení s využitím přístupu se zaručenou identitou ověřenou občanským průkazem se strojově čitelnými údaji a s kontaktním elektronickým čipem nebo jiným prostředkem pro elektronickou identifikaci určeným orgánem sociálního zabezpečení, pokud orgán sociálního zabezpečení tuto možnosti zajistil.“ Podle § 123e odst. 2 písm. a) zákona o organizaci sociálního zabezpečení platí, že „[j]e-li podle tohoto zákona nebo ve věcech pojistného podle zvláštního zákona pro podání nebo jiný úkon předepsán tiskopis, lze podání nebo jiný úkon učinit pouze v elektronické podobě zasláním na elektronickou adresu určenou orgánem sociálního zabezpečení nebo do datové schránky určené orgánem sociálního zabezpečení; podání nebo jiný úkon lze v elektronické podobě učinit pouze ve formě datové zprávy, a to ve formátu, struktuře a tvaru určeném příslušným orgánem sociálního zabezpečení. Nesplňuje-li podání nebo jiný úkon tyto podmínky, nepřihlíží se k němu; orgán sociálního zabezpečení je povinen upozornit toho, kdo učinil podání nebo jiný úkon v elektronické podobě, které nesplňuje tyto podmínky, na tuto skutečnost a na to, že se k tomuto podání nebo jinému úkonu nepřihlíží. Orgán sociálního zabezpečení může určit pro zaslání podání nebo jiného úkonu elektronickou adresu nebo datovou schránku jiného než příslušného orgánu sociálního zabezpečení jen se souhlasem orgánu sociálního zabezpečení, na jehož elektronickou adresu nebo do jehož datové schránky mají být tato podání nebo jiné úkony zasílány.“ Podle § 9 odst. 2 zákona o sociálním zabezpečení platí, že „[z]aměstnavatel je povinen ve lhůtě stanovené v odstavci 1 předložit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení na předepsaném tiskopisu přehled o výši vyměřovacího základu stanoveného podle § 5a a o výši pojistného, které je povinen odvádět, s uvedením čísla účtu, z něhož byla platba pojistného provedena. Zaměstnavatel plní povinnost uvedenou ve větě první zasláním přehledu v elektronické podobě způsobem uvedeným v zákoně o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.“

13. Prizmatem výše uvedeného krajský soud přezkoumal postup žalovaného, a neshledal, že by postup žalovaného byl nezákonným zásahem, kterým by mohlo dojít k přímému dotčení práv žalobce. Podle zákona o sociálním zabezpečení se přehled o výši pojistného podává na předepsaném tiskopise v elektronické podobě způsobem uvedeným v zákoně o organizaci sociálního zabezpečení. Jestliže toto podání není učiněno v elektronické podobě datovou zprávou a ve formátu, struktuře a tvaru určeném příslušným orgánem sociálního zabezpečení, k takovému podání se nepřihlíží. Takové podání je jinými slovy *ex lege* nicotné, tedy se na něj hledí, jako by nebylo nikdy učiněno. Příslušný orgán sociálního zabezpečení v tomto ohledu přitom nemá žádnou možnost správního uvážení, nevyhovující podání je nicotné již samotným nesplněním způsobu podání (datovou zprávou), struktury, formátu nebo tvaru, určených příslušným orgánem sociálního zabezpečení. K žádnému vyřazení podání žalobce tak nemohlo dojít, neboť jestliže je podání nicotné, správní orgán s takovým podáním dále nepracuje, neboť se na ně nahlíží, jako by nebylo nikdy podáno.
14. Žalobce ovšem rozporuje právě tu skutečnost, že opravný přehled o výši pojistného ze dne 17. 2. 2020 neměl obsahovat identifikátor stornovaného podání, který je jako položka uveden v tiskopise opravného přehledu o výši pojistného, dostupném formou online

formuláře na <https://eportal.cssz.cz/web/portal/-/tiskopisy/pvpoj-2016>. Ze správního spisu vyplývá, že předmětná položka chyběla v opravném přehledu o výši pojistného z toho důvodu, že žalobce tiskopis opravného přehledu o výši pojistného vyplnil načtením dat ze souboru, vygenerovaného žalobcem jeho vlastním software, který sice odpovídal formátem, nikoliv již strukturou tiskopisu, stanovenému příslušným orgánem sociálního zabezpečení. Z žaloby je přitom zjevné, že žalobce si myslí, že žalovaný nenalezl jeho původní přehled o výši pojistného ze dne 8. 12. 2019. Tak tomu však není – přehled o výši pojistného žalobce ze dne 8. 12. 2019 byl zaevidován žalovaným, a také na jeho základě byl žalobci vykázán sporný nedoplatek na pojistném na sociální zabezpečení. Chyba opravného přehledu o výši pojistného žalobce ze dne 17. 2. 2020 však spočívala v tom, že toto podání neobsahovalo povinnou položku identifikátoru původního chybného přehledu o výši pojistného ze dne 8. 12. 2019, a opravné podání žalobce tak systémem žalovaného nemohlo být s původním podáním spárováno. V takovém případě však nelze polemizovat o závažnosti chyby, kterou opravný přehled o výši pojistného ze dne 17. 2. 2020 obsahoval, a o jejím dopadu na možnost přijetí podání žalobce žalovaným – podání žalobce nedodrželo předepsanou strukturu tiskopisu příslušného orgánu sociálního zabezpečení, a proto k němu ex lege nemohlo být přihlíženo. Žalovaný se tak nedopustil nezákonného zásahu, kterým by mohla být přímo dotčena práva žalobce.

15. Naopak žalovaný si dle krajského soudu veškeré své zákonné povinnosti splnil, když v souladu s § 123e odst. 2 písm. a) zákona o organizaci sociálního zabezpečení žalobce o nicotnosti podání a o důvodech nicotnosti informoval, a to nejen automaticky vygenerovaným podáním ze dne 20. 2. 2020, ale také emailovou zprávou ze dne 24. 2. 2020, přičemž mu poskytl dostatečný časový prostor i návod pro to, aby vytykané nedostatky včas odstranil. Žalobce nicméně této součinnosti nevyužil a dle krajského soudu až zatvrzele setrval na svém stanovisku, že se pochybení nedopustil, jelikož naopak pochybení spatřoval v metodice, softwaru a procesním postupu České správy sociálního zabezpečení, která dle žalobce zcela chybně bez věcného přezkumu správnosti informací generovaných použitým softwarem následně automaticky přeposílá věcně a místně příslušným správním orgánům sociálního zabezpečení, včetně žalovaného, informaci o chybovosti podání jednotlivých subjektů. Krajský soud nicméně tuto polemiku považuje za obecnou, zpochybňující celkově nastavený systém zpracování podání jednotlivých subjektů v rámci správy sociálního zabezpečení, a tedy postrádající relevanci ve vztahu k nyní namítanému nezákonnému zásahu ze strany žalovaného, a proto ani neshledává důvod v ní se žalobcem jakkoliv pokračovat.

V. Závěr a náklady řízení

16. S ohledem na výše uvedené krajský soud žalobu podle § 87 odst. 3 s. ř. s. zamítl.
17. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, pročez mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 26. dubna 2022

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu